

LIETUVOS RESPUBLIKOS MINISTRAS PIRMININKAS

Gedimino pr. 11, LT-01103, Vilnius, tel. 8 706 63851, faks. 8 706 63877, el. p. MinistrasPirmininkas@lr.lt

Lietuvos Respublikos Vyriausybei

2020-01-16

Nr. S-161

DĖL NUMATOMO TEISINIO REGULIAVIMO POVEIKIO VERTINIMO KOKYBĖS GERINIMO

Įgyvendinant Valstybės kontrolės 2018 m. valstybinio audito ataskaitos „Teisėkūros procesas“ pateiktą rekomendaciją pertvarkyti poveikio vertinimo sistemą, kad būtų užtikrintas tinkamas numatomo teisinio reguliavimo galimų pasekmių įvertinimas ir vertinimo rezultatų bei juos pagrindžiančių duomenų pateikimas sprendimų priėmėjams, taip pat siekiant stiprinti įrodymais grįstų sprendimų priėmimą, teikiamas Vyriausybės pasitarimo sprendimas dėl numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo kokybės gerinimo.

Atsižvelgiant į tai, kad pagal 2019 m. rugpjūčio 1 d. įsigaliojusį Vyriausybės įstatymo Nr. I-64 papildymo 30² straipsniu įstatymą įsteigtam Vyriausybės strateginės analizės centrui (toliau – STRATA) pavesta konsultuoti valstybės ir savivaldybių institucijas ir įstaigas metodiniais klausimais dėl įrodymais grįstų sprendimų projektų rengimo, taip pat telkti valstybės institucijų ir įstaigų, kitų organizacijų turimas analitines kompetencijas į bendradarbiavimo tinklą ir koordinuoti šio tinklo veiklą, numatoma STRATA įtraukti į įrodymais grįstų sprendimų, t. y. ir rengiamų įstatymų projektų, numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo kokybės užtikrinimo procesą ir pavesti šiai institucijai vykdyti galimo didesnio poveikio įstatymų projektų (prireikus ir kitų teisės aktų projektų) numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo rezultatų peržiūrą ir teikti pasiūlymus dėl poveikio vertinimo kokybės gerinimo.

Atsižvelgiant į Vyriausybės įstatymo 30² straipsnio 3 punktą, numatoma, kad Vyriausybės ar Vyriausybės kanceliarijos pavedimu STRATA atliks poveikio vertinimus (tyrimus, analizes) strateginiais klausimais ir jų rezultatus teiks Vyriausybei ar Vyriausybės kanceliarijai.

Kadangi Vyriausybės teisėkūra yra pakankamai intensyvi, be to, netikslinga atlikti visų projektų išsamesnį ir nuodugnesnį poveikio vertinimą bei jo rezultatus atskirai svarstyti Vyriausybėje, apsispręsta ypatingą dėmesį skirti strategiškai svarbiems ir reikšmingą poveikį galintiems turėti projektams. Tokia kryptis iš esmės atitinka Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijas dėl proporcingumo principo taikymo atrenkant

iniciatyvas, kurioms tikslinga atlikti nuodugnesnį poveikio vertinimą. Atsižvelgiant į tai, nuo 2018 m. pradėta taikyti praktika atrinkti didesnio poveikio projektus, kurių poveikio vertinimo rezultatai turi būti plačiau pristatyti Vyriausybei. Pažymėtina, kad didesnio poveikio projektų atrinkta nedaug: 2018 m. pavasario sesijoje atrinkti 5 įstatymų projektai, 2018 m. rudens sesijoje – 8 įstatymų projektai, 2019 m. pavasario sesijoje – 13 įstatymų projektų ir 2019 m. rudens sesijoje – 12 įstatymų projektų, be to, nuo 2019 m. pavasario projektai, kurie nebuvo laiku parengti ir pristatyti Vyriausybei, įtraukiami į kitos sesijos didesnio poveikio projektų sąrašą.

Siekiant aiškumo ir apibrėžtumo atrenkant didesnio poveikio projektus bei atsižvelgiant į Ekonominio bendradarbiavimo ir plėtros organizacijos rekomendacijas, pateiktas 2015 m. (*Regulatory Policy in Lithuania, 2015*), parengtas didesnio poveikio projektų atrankos kriterijų sąrašas. Rengiant atrankos kriterijus, atsižvelgta tiek į sprendžiamos viešosios politikos problemos ekonominį, socialinį ir politinį reikšmingumą bei jautrumą, tiek į Vyriausybės prioritetus. Parengtus kriterijus išbandys Vyriausybės kanceliarija kartu su STRATA, atrinkdami iš Vyriausybės numatomų pateikti Seimo VIII (pavasario) sesijos darbų programai įstatymų ir Seimo nutarimų projektų sąrašo didesnio poveikio projektus. Atsižvelgiant į tai, kaip seksis parengtus kriterijus taikyti, jie galės būti koreguojami, o vėliau rengiami atitinkami teisės aktų pakeitimai, siekiant atrankos kriterijus įteisinti. Siekiant užtikrinti atrinktų įstatymų projektų poveikio vertinimo rezultatų kokybę, bus pasitelkiama STRATA, kuris vykdys didesnio poveikio projektų poveikio vertinimo rezultatų peržiūrą. Kad galima būtų taikyti didesnio poveikio atrankos kriterijus, institucijos, teikdamos pasiūlymus dėl numatomų parengti ir pateikti Seimui įstatymų projektų, kartu turės pateikti išsamesnę tam tikro formato informaciją apie rengiamų projektų sprendžiamas problemas, jų mastą, galimas paveikti tikslines grupes ir kokiais poveikio aspektais numatomas poveikis.

Atkreiptinas dėmesys, kad numatoma kaupti ir analizuoti patirtį, susijusią su didesnio poveikio projektų atrankos kriterijų taikymu bei su numatomo teisinio reguliavimo poveikio vertinimo atlikimo kokybės užtikrinimu, ir prireikus atitinkamai tikslinti tiek atrankos kriterijus, tiek poveikio vertinimo kokybės priežiūros procesus.

Vyriausybės pasitarimo sprendimas svarstytas 202 m. sausio 14 d. tarpinstituciniame pasitarime ir atitinkamai patikslintas atsižvelgiant į Finansų ministerijos pateiktus pasiūlymus.

PRIDEDAMA. Vyriausybės pasitarimo sprendimo su priedais (Nr. 1 ir Nr. 2) projektas, 3 lapai.

